

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Implementácia kooperatívneho vyučovania v primárnom vzdelávaní

Ing. Peter Dubovan
generálny riaditeľ
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Implementácia kooperatívneho vyučovania v primárnom vzdelávaní

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Podľa Zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (školský zákon) v § 3 Princípy výchovy a vzdelávania sú výchova a vzdelávanie založené aj na princípe posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť. Taktiež v § 4 Ciele výchovy a vzdelávania je jedným z cieľov umožniť dieťaťu alebo žiakovi naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť. Tento explicitne vyjadrený princíp a cieľ je možné naplňať práve prostredníctvom kooperatívneho vyučovania. Kooperatívne vyučovanie chápeme ako stratégiu na zvyšovanie kvality edukácie, na rozvoj vyšších myšlienkových procesov prosociálneho správania, ako postup akým zvládnuť intelektuálnu rôznorodosť žiakov v triedach a zároveň reprezentuje jednu z najúčinnjších metód edukácie. Východiskom je prirodzená potreba žiakov komunikovať a spolupracovať. Využíva diskusiu, dáva možnosť skúmať, experimentovať a umožňuje žiakom učiť jeden druhého, čo je jeden z najefektívnejších spôsobov učenia. Jeho podstata spočíva v tom, že žiaci triedy pracujú na vyučovaní v malých skupinách, riešia úlohy, osvojujú si vedomosti, vykonávajú rôzne praktické činnosti v atmosfére rovnoprávnosti a spolupráce. Tento program kontinuálneho vzdelávania umožňuje učiteľom primárneho vzdelávania prostredníctvom prednášok a praktických cvičení aktualizovať svoje profesijné kompetencie za účelom kvalitnejšej realizácie kooperatívneho vyučovania vo svojej pedagogickej praxi.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

kombinovaná (prezenčná a dištančná)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Aktualizovať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca v oblasti efektívneho uplatňovania kooperatívneho vyučovania v primárnom vzdelávaní.

Špecifické ciele:

- vedieť vysvetliť rozdiel medzi kooperatívnym a skupinovým vyučovaním,
- poznať typy kooperácie, znaky kooperatívneho vyučovania a jeho silné a slabé stránky,
- prehĺbiť schopnosť vytvárať kooperatívne učebné prostredie,
- rozvíjať zručnosti v riadení kooperatívneho vyučovania,
- rozvíjať vedomosti pre efektívne utváranie žiackych skupín,
- rozšíriť vedomosti o vytváraní a vhodnom prideľovaní žiackych rol v skupine,
- prehĺbiť schopnosti rozlišovať typy kooperatívnych úloh,
- rozšíriť vedomosti potrebné pre tvorbu kooperatívnych úloh,

- rozvíjať zručnosti na vytváranie kooperatívnych činností pre žiacke skupiny pomocou príslušných metód a techník,
- rozšíriť vedomosti ohľadom používania efektívnych metód a techniky hodnotenia kooperatívnych činností v žiackych skupinách.

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1 Charakteristika kooperatívneho vyučovania

Téma	Forma	Časový rozsah
Rozdiel medzi kooperatívnym a skupinovým vyučovaním, typy kooperácie, znaky kooperatívneho vyučovania.	prezenčná	1
Silné a slabé stránky kooperatívneho vyučovania, kooperatívne učebné prostredie, riadenie kooperatívneho vyučovania.	prezenčná	1
SPOLU		2

Modul 2 Žiacke skupiny v kooperatívnom vyučovaní

Téma	Forma	Časový rozsah
Utváranie žiackych skupín (modelové situácie).	prezenčná	3
Roly v skupine (praktické cvičenia, hranie rolí).	prezenčná	2
Typy kooperatívnych úloh pre skupiny a ich tvorba (tvorivé dielne).	prezenčná	3
Výstup dištančnej formy: Vypracované dva vlastné námety kooperatívnych úloh s vytvorením a pridelením konkrétnych rolí pre žiakov v skupine v rozsahu min. 1 normostrana, formát A 4, v písomnej podobe.	dištančná	2
SPOLU		8/2

Modul 3 Metódy a techniky v kooperatívnom vyučovaní

Téma	Forma	Časový rozsah
Metódy v kooperatívnom vyučovaní – kooperatívna hra, diskusia, riešenie problémov, práca na produkte, simulácia, rolová hra (praktické cvičenia, modelové situácie, hranie rolí, tvorivé dielne).	prezenčná	4
Techniky v kooperatívnom vyučovaní – kontrolovaná diskusia, diskusia krok po kroku, bzučiace skupiny, snehová guľa, prekrížené skupiny, skupiny do podkovy, skladačka (praktické cvičenia, modelové situácie, hranie rolí, tvorivé dielne).	prezenčná	3
Výstup dištančnej formy: Tri vlastné námety kooperatívnych činností pre skupiny žiakov s využitím	dištančná	4

metód a techník prezentovaných v rámci tohto modulu v rozsahu min. 2 normostrany, formát A 4, v písomnej podobe.		
SPOLU		7/4

Modul 4 Hodnotenie kooperatívnych činností

Téma	Forma	Časový rozsah
Špecifiká hodnotenia kooperatívnych činností.	prezenčná	1
Metódy a techniky hodnotenia – pozorovanie, dotazníky, denníky, spätné spravodajstvo, hodnotiace listy, interview, kolujúci dotazník, hodnotenie „po svojom“, hodnotenie pomocou videozáznamu.	prezenčná	2
Výstup dištančnej formy: Vypracované hodnotenia navrhnutých kooperačných činností z dištančnej formy vzdelávania v module 3 pomocou metód a techník prezentovaných v rámci tohto modulu v rozsahu min. 2 normostrany, formát A 4, v písomnej podobe.	dištančná	4
SPOLU		3/4

Metódy, spôsoby realizácie:

- prednášky,
- praktické cvičenia,
- zážitkové metódy,
- modelové situácie,
- hranie rolí,
- tvorivé dielne.

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu vie vysvetliť rozdiel medzi kooperatívnym a skupinovým vyučovaním, pozná znaky kooperatívneho vyučovania, jeho silné, slabé stránky a typy kooperácie. Vie vytvárať kooperatívne učebné prostredie, efektívne riadiť kooperatívne vyučovanie a efektívne utvárať žiacke skupiny. Má kompetencie vytvárať a vhodne pridelovať žiacke roly v skupine. Pozná a vie rozlišovať typy kooperatívnych úloh a dokáže ich tvoriť. Vie vytvárať kooperatívne činnosti pre žiacke skupiny pomocou príslušných metód a techník a dokáže efektívne používať metódy a techniky hodnotenia kooperatívnych činností v žiackych skupinách.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkom 30 hodín (20 hodín prezenčne, 10 hodín dištančne).

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategória učiteľa:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy).

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: –

Vyučovaci predmet: –

Podmienky pre zaradenie uchádzačov do vzdelávania:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedenej podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania na kontinuálne vzdelávanie:

Na kontinuálne vzdelávanie sa účastník prihlasuje písomnou prihláškou. V prihláške riaditeľ školy svojim podpisom potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.

Požiadavky na ukončenie vzdelávania:

1. Najmenej 80%-ná účasť z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Vypracovanie úloh vyplývajúcich z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia zameraná na realizáciu vyučovacej jednotky, ktorá obsahuje kooperatívne úlohy a činnosti s hodnoteniami, následnú pedagogickú reflexiu a podpornú fotodokumentáciu z jej priebehu.

Prezentácia bude spracovaná v programe PowerPoint v rozsahu 10 až 20 snímok.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant:

Mgr. Jozef Bernát - učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie pre primárne vzdelávanie s druhou atestáciou, Medicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, T. Ševčenka 11, 080 20 Prešov.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori: učители pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učители, učители z praxe s príslušnou aprobáciou, lektorskými skúsenosťami a kompetenciami.

Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Materiálne zabezpečenie:

- prezentačné vybavenie: flipchartová tabuľa, flipchartový papier, fixy,
- učebné zdroje: študijný materiál (učebný zdroj) so zoznamom odporúčanej literatúry, podporné materiály pre vypracovanie úloh.

Technické a informačné:

- notebook s pripojením na internet, dataprojektor.

Študijná literatúra:

- JABLONSKÝ, T. 2006. *Kooperatívne učenie – učenie sa spoluprácou*. Banská Bystrica : Metodicko-pedagogické centrum v Banskej Bystrici, 2006. ISBN 80-8041-488-2
- KALHOUST, Zdeněk – OBST, Otto et al. 2002. *Školní didaktika*. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X
- KASÍKOVÁ, Hana. 1997. *Kooperativní učení, kooperativní škola*. Praha : Portál, 1997. ISBN 80-7178-167-3
- KASÍKOVÁ, Hana. 2009. *Učíme (se) spolupráci spoluprací*. Kladno : Aisis, 2009. ISBN 978-80-904071-6-9
- LUŽINSKÁ, Klára. 2013. *Kooperatívne vyučovanie na 1. stupni ZŠ*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8052-470-8
- TOMENGOVÁ, Alena. 2012. *Aktívne učenie sa žiakov – stratégie a metódy*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2012. ISBN 978-80-8052-421-0
- TUREK, Ivan. 2005. *Inovácie v didaktike*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2005. ISBN 80-8052-230-8

Návrh počtu kreditov:

Spolu **8 kreditov**, z toho 6 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.